

Forfatter: Torfæus, Thormod

Titel: BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1690-11-26)

Citation: Torfæus, Thormod: "BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1690-11-26)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. 103. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-L0019916980000031.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TORFÆUS TIL ARNE MAGNUSSON. [Stangeland] 26. november 1690. AM. 283, fol., bl. 111 — 13. Åsg. Jónssons hånd.

Takker for et fra A. M. modtaget (nu tabt) brev af 25/10, som han besvarer. Beklager Bartholins langvarige sygdom, medens hans kone samtidigt ligger i barselsæng; betragter A. M. som selvskreven til at overtage den ene af hans bestillinger. Glæder sig over, at A. M. er bleven antagen til at oversætte de islandske love og spørger til arbejdets fremgang. Udbreder sig over sine gældskrav hos arvingerne efter hans svoger Markus Bjarnason, repræsenterede ved Hans Villumsson, og om andre islandske forretningsanliggender. Antyder en udvej til at fremskaffe et nyt eksemplar af det hos kancelliforvalter Søren Vestesen tabte dokument. Håber på censur over Orcades, af hvilket værk han påtænker at sende nogle eksemplarer til bekendte; ønsker at dedicere Orcades og Færøernes historie henholdsvis til Gyldenløve (dyrið óarga) og Moth. Var T. i København, vilde han lade Brockenhuus sætte i gælds fængsel. Vil få købt forskellige værker af udenlandske, historiske forfattere. Arbejder på at skaffe Asgeir Jónsson en plads som vice-landsskriver på Island, men dog foreløbig beholde ham hos sig,

Thil Arna Magnussonar aff sama dato [26/11 90].

Serdeilis höitærede ven!

Hans goda aff 25. 8br. (matte vita i hvors renterischriffara convert) bekom jeg dend 23. hujus och þacha. Priu hafde jeg adur schriffad aff 3., 13., 23. 8br. Fyrstu tvo var annat sendt i Mons. Johan Banners, sent er cammer thienner hia Her obersecreterer Moth i hans convert, annat i renterischriffara Seign.s. 104peder Rasmussöns, sem þo gech thil capitain Michel Thonnisson, hans convert, þridia man jeg eche med hvorium er sendt; vona oll nu frammkomenn, snart svar til baka. Enn nu hefi eg ongva materiú at schrifu, adra enn þa þetta ydar breff gefur anleding. Og giorer mer fyrst illt at spyria þess goda Bartholini langan veikleika, oscha snart mætti koma sig och lifa med oss; væri iche hans kieriste sama tima i barselseng, þa væri þad lycha, nu sorg; gud gefi godann enda. Kiemur honum nochud thil, er jeg i vænte, at munid na þeirri eirnri bestillingu; eche faa þeir ydar lika, hvar þeir fara, och helldur villdi jeg þer færíd a leit um þad jeg heffi sagt ydur, helldur enn þer penid audrum effter hann i þeirri bestillingu. Mer þicher vel þeir haffa fengid ydur at translatera þau islensku log, enn mætti vita, hvart oll eru ferdug, och hvor saman heffir schriffad; mer þicher þau snart ferdug; villdi och vita, hvort þeir haffa fylgt þeim norscha methodo, jeg fylgi ydar methodo. Þacha at upptokud Hans Villumssonar breff, og bid eg ydur þar uti þessa posta at considerera: 1°. Hann er thil frids jeg innleise jardernar, jeg og so, þegar aftekid er damnum emergens, sem upholt mig i eitt ar i Kaupenhaffn; excipit, Marchus baud Andres Regelss. peningana, hann þordi eche at æventyra; hvad kom þat mer vid, hann hafde reverserat sig thil a þvi sama are at betliala i Kopenhavn, var Andres Regelss. schylldugur at taka þa ut, þvi sokti hann hann eigi þar firir, so vil og leysa inn, þegar af er tekid lucrum cessans, sem er bevisad her med pingvitnum; renta, sem hann prætenderar, bevisad hann mina hond þar firir jeg hafi hana inngengid, sidann hann hefer hafft jardernar i brukligann pant med quildum och ollu saman, þegar og verdur aftekinn sa schadi aff þeim 1200, sem jeg atti at hafa, sem jeg vegna hans forsomunar fortærði i Kopenhavn, och schade sem heima schede vid forsomun, þa schal eche rentan hlaupa af restinu meir enn leigur og landschyllder aff jordunum, enn hlaupe þa landschyllder og leigur mehr, veit eg þo eche meir at kreffia, þvi hann hefer hafft brukligan pant firir rentuna, et jeg hefði fengit peningana schadislost. Atolur Sigurdar logmannz upa Galltarholtz land koma eche vid þessa sok, þo schil eg þær ecki; Þordur i Galtarholti kom ein gang med þær i brodur mins tid, og meina eg þær yrði underkiendar, til med heffer þar aldri verid talat um, og mun hefð drepa þad, þvi jeg veit þad er eche aff neinu verdi; nu bid eg ydur at radleggia, hvads. 105her i schal gera, hvort ydur synist jeg lati sokina standa thil annara leigligheita; och sem Gvendur Jason¹ hefer schrifad mer til, at hann vill bua a Svignascharde, jeg biode honum at leisa inn þeirra anpart, enten effter log og dom, eda eff þeir vilia godra manna schyn, och gefi mer hvad sem vinst, enn eigi sinn anpart fri firir omak og ummkostning, eda jeg fae kongsins bref thil amptmanden, hann forordre commissarios at dæma þar um. Ef þer siad mer þad fært, mun eg þa faa recommendatiu fra landcommiss. thil Heidemann at hann se upa mina sidu, adra fra Bartholino til amptmansins; enn eru comiss. her so dyrer sem i Jons biskups sok, þa er þad echert gagn, enn echi hirde jeg her effter hvad þad kostar þau þar, sidann þeir bida eche betra. Þeta bid eg ydur allt at considerere; i umkostning og schada vil jeg eche setia mig, enn bidlung² at sva stoddu kann ongvan schada giora mer, þvi jeg hefi echi minna enn echert; kinne og falla, at mer yrði eche thil schada, þo þeir sendi hingad breiff og krefdi mig bæpi rentu og capital. Sapienti satis. Belangende anslag at schrifu þad glatada bref up och fa Sofren Vestesson til at fidemera, er gott anslag, ef hann vill giora þat, þvi schrifu jeg nu minom godum vin thil i Stavanger, at komast yffir sorenschriffarans bok, sem alltiafnt er uppa kongs gardinom, och þar at lata sia effter, a hvoriu ari þetta breff er geflid, og par man innhalldid kortliga vera innfært, och vil jeg þo echi lata fidemera þad, þvi jeg vil hann schriffve þad privat ut firir sig; sidann kann mann at stila þad, sem mann vill, og er þa einginn hættu firir Soffren at fide-mera; þetta anslag ma einginn vita. At min historia er i Mothis musæo, er mer kært; nu sæi eg og giarnan, at Orcades mætti fast i gien, þo eigi stædi annat censur en imprimatur, þvi jeg villde senda amptmand Muller, M. Þorde, sra. Sigurde a Stadarstad, ef liffer, hvorium sitt exemplar. Ef Færeyyar kunne, sem þer meinid, setiazt þar afftan vid under somu censur, kunna þær eche lika vel at dedicerast odrum enn Orcades? Echi vænti jeg Dyrid Oarga og Mot kunne dedicerast ein bok til samans, ödru Færeyyar bak til? kunni þat ad sche, væri allt vel. Um fordring effter biskup Jon hefi eg schriffad i fyrri brefum; jeg undra sra. Sigurde a Stadarstad er eche

dreifft tils. 106biskups dæmis. At M. Jons sok stefnist til hæsta rettar, er vel, vill lucha at vinnist; at Mag. Þordar breif hafid, er vel; forundra hann echi hefur sent seinna part aff Olafs sogu, þad hefi jeg firir opachlæti, at jeg lastadi þrycheri a hinum; eche schrifar hann þad þer megid eche vel sia. Leingist mer effter Brochenhuus, jeg se hann hvorge a ydar blade; saa sandt som jeg nu schrifad vid lios, schylldi jeg faa honum logament, værum vid saman i Caupenhafn; jeg hefi fengid honum fyrr logement her hia mer. Thomas Walfingam¹ scripsit chronicon de regibus Anglicis ab anno 1272 ad annum 1373, hann kemur echi hærra enn i Magnuss lagabæters tid, hvad hann giorir i hypodigmatibus Nevstriæ, sem er ab adventu Normannorum ad annum 6tum Henrici Qvinti; edidit et acta Henrici Sexti, cujus tempore vixit. Rogerium Hovedenum villdi jeg og hafa, hann hefer schrifad Annales regum Angliæ et memorabiles res gestas inter Romanos, pictos, Saxones, Danos et Normannos, vixit temporibus Richardi primi, þar sem Vilhialms siods commentarius er giordur um; Gvilhelmus Nevbrigensis²; enn kunna eigi þessir at fast i Danmorch? Jeg schrifadi um nochra til Englandz i fyrra, och fech öngvan vegna capers. Varæum³ hefi jeg eigi fyrri heyr. Um Nordur-a hefi eg schrifad ydur thil at selia donschem eda hollendschem, eff nochur vill kaupa; latid mig vita, hvad þer svorudud Sigurdi logmanni i fyrra, og hvort hann bydur ydur echi sama i ar. Nu er al tala um Asgeir; landschriffari villdi hann vera, jeg meina vice, oc fa forloff at vera her, medan jeg villdi hafa hann; jeg sægi giarnann hann feinge þat. [Och þier villdud giora ydar besta att forhindra Heidemann, sem helldur and fyrer Soffren Mathisson aff Stapa, jeg meina hann mune vera son Mathisens Gudmundssonar, och þar bid ieg ydur vm att giora mogulegastu flid. Eff ha fluid alla Sverers sogu, villde ieg vita; i þeirre, sem ieg kalla Joffraskinna, er eche fult halffpart, och vantar þo þar i tvo blöd, och er eche so sem su prentada, ad modur lians haffue gratid, þa hann atte ad viast, helldur ad hann haffue verid prestur⁴.